

Stræderne

i København

Rigsarkivet
vises frem

Billy Cross i
dansk musikliv

Frank Jensen og
Pia Allerslev

Træet på
Christianshavns Vold

GALERIE HELTH

Asger Jorn
Henry Heerup
Lise Blaaberg
Christian Tangø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
Tina Sonnichsen
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galerielth.dk
www.galerielth.dk

etbl. 1989

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør
- Udlejning af cykler

Gothersgade 157 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

OWE SILVER ARTIST

K29
KOMPAGNISTRÆDE 29 KBH K
www.k29.dk **NY I BYEN!**
grafiske regnfrakker
kvindeligt draperet tøj
TIRS-FRE 11-18, LØRD 11-15

1888

Frokostrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kælderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frokostrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frokostrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.

Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmansvinstue.dk

København Caféen er en hyggelig, ægte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle dansk smørbrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middags- af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.

København Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Kirstine Ploug (DJ), Fyrskibet i Frederiksholms Kanal

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Det nye Rigsarkiv

Side 7 - 9: Borups Højskole

Side 10-12: Morten Westergaard forlader BR

Side 13: Sven Okkels tegner byen

Side 14-16: Billy Cross fortæller

Side 17-18: Frank Jensen

Side 19: Chokoladen kommer til byen

Side 20-21 : Træet på Christianshavns Vold

Side 22-23 : Pia Allerslev er klar til valget

Side 24-26: Vandringer på Christianshavn

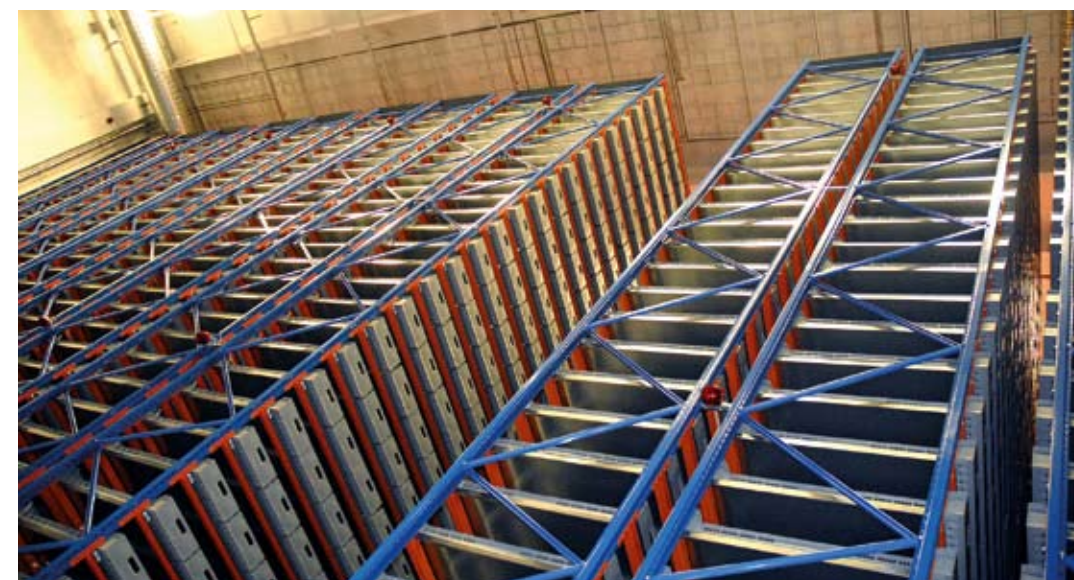
Side 27 : Madsiden

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

RIGSARKIVET HAR KILOMETERVIS AF HYLDER

Rigsarkivet flytter til topmoderne forhold og får, som det eneste rigsarkiv i verden, mobile højlagersystemer og stregkodning af samtlige arkivbind og -pakker.

Netop i denne tid flytter Rigsarkivet fra Slotsholmen over for Christiansborg til nye lokaler på Kalvebod Brygge. Lokalerne består dels af DSB's gamle stykgodsterminal, som er ombygget til administrationslokaler og håndteringsområde, dels af 5 nybyggede magasiner, som kan rumme op til 370.000 hyldemeter. Der er langt herfra til julekalenderens støvede rigsarkiv og den forvirrede Bertramssens. Mobile reoler i 12 meters højde fylder rummet ud, og plukketrucks udstyret med sugekopper står klar til at hente kasser ned fra højen. Blanke stålreoler, fotocellestyret automatisk belysning, klimaanlæg og stregkoder har gjort

det nye rigsarkiv toptunet og fremtidssikret i mange år. Ca. 50 medarbejdere kommer med over i de nye lokaler, resten sidder stadig i de gamle lokaler over for Christiansborg og på Landsarkivet for Sjælland på Jagtvej. Arkivchef August Eriksen viser os med smittende begejstring rundt og svarer gerne på vores spørgsmål.

Er det meningen på langt sigt, at også læsesale mv. skal være her?

”Det var jo den store plan, da regeringen i slutningen af 2003 besluttede, at der skulle bygges magasiner her. Da var denne flytning beskrevet som etape 1, og etape 2 skulle betyde, at Rigsarkivet på Slotsholmen og Landsarkivet for Sjælland skulle flytte ind i det nye byggeri, der så skulle samle hele Rigsarkivet.”

Det bliver måske alligevel ikke til noget?

”Da vi indviede byggeriet i begyndelsen af september, sagde finansministeren, som deltog i åbningen, at der faktisk er undersøgelser i gang om muligheden for at iværksætte etape 2. Det er jo klart, at det er et økonomispørgsmål og i sidste instans en beslutning, der skal træffes af regeringen. Der er ikke truffet en politisk afgørelse om det, men beslutningsgrundlaget er under undersøgelse.”

Hvor mange arkivalier skal der opbevares her?

”Vi regner med at flytte ca. 200.000 hyldemeter herud. Det er det, vi har liggende i fjernarkiver uden for København forskellige steder. Når det gamle rigsarkiv og Landsarkivet for Sjælland flyttes hertil, vil vi have ca. 270.000 hyldemeter. Det giver en overskydende plads til de arkivalier, der afleveres fra de offentlige myndigheder til arkivvæsenet i de nærmeste 20 år. Omkring 2030 håber vi, at vi ikke mere skal modtage afleveringer af papir, men elektroniske dokumenter.”

Er der fysisk plads til læsesale mm?

Arkivchef August Eriksen

”Ja, det mener vi, der er. Det bliver ikke nødvendigt at bygge yderligere til. Der bliver plads til ordentlige læsesale og de 100-120 medarbejdere, der kommer til at arbejde her, hvis hele Rigsarkivet samles her. Der bliver også plads til foredrags-

ARKIVCHEFEN VISER RUNDT PÅ SIN NYE ARBEJDSPLADS

August Eriksen i den brede gang hvor de enkelte arkivrum støder ud til.

Er det en gratis service for borgerne?

sal og alt det, der skal til i en kulturinstitution, som åbner arkiverne for borgerne. Hvis både det samlede Rigsarkiv og Landsarkivet flyttes hertil, regner vi med op til 30.000 besøg om året. Det tal er faldende, og det skyldes et meget stort scaningsprojekt, vi er i gang med. Publikum efterspørger ofte de samme ting, f.eks. oplysninger om deres slægt. Disse oplysninger finder de i kirkebøger og folketællinger o.lign., og disse dokumenter scanner vi og lægger på nettet. I disse år kommer næsten alle kirkebøger og folketællinger frem til 1925 på nettet. Det har betydet et ganske betydeligt fald i tilstrømningen til læsesalene, og det har været til stor fordel for publikum, som nu kan sidde hjemme hos sig selv og slå op i statens arkivsamlinger. Det vil vi fortsætte med for så vidt angår de arkivalier, som benyttes ofte. Det kan ikke svare sig at scanne de sjældent benyttede arkivalier"

Ja, det er ganske gratis. Arkivloven giver alle adgang til offentlige arkivalier, også udlændinge. Selvfølgelig er der nogle få restriktioner, som minder meget om de restriktioner, der findes i offentlighedsloven. Det gælder f.eks. hensynet til privatlivets fred. Hvis det drejer sig om personfølsomme oplysninger, kan man søge om adgang, som man så får på visse betingelser. Der kan også være hensyn at tage til erhvervslivets økonomiske forhold, hvor offentliggørelse af visse oplysninger kan være skadelige for en virksomhed. Også her kan man søge om adgang på visse betingelser. Men i forhold til det samlede antal hyldemeter vedrører disse restriktioner langt under en promille. Som udgangspunkt er alt offentligt tilgængeligt, og det er størst mulig åbenhed, der er vores politik på området."

Hvad er det ældste dokument, I har?

"Vi mener, at vores ældste dokument er fra 1190'erne. Det er et angelsaksisk fragment."

Ved man, hvor det stammer fra?

"Nej ikke præcist. Men vi ved, at et af de ældste skøder, der er bevaret i original, er helt tilbage fra 1130'erne. Det befinder sig i det svenske rigsarkiv, fordi det var et gavebrev til ærkebispesædet i Lund, og skøder opbevarede, som de også gør det i dag, hos modtageren."

Hvordan opbevarede man vigtige dokumenter i gamle dage?

"I middelalderen havde man jo slet ikke den infrastruktur, vi kender i dag, og heller ikke en pengeøkonomi som i dag. Hvis man som konge opkrævede skatter, måtte man så at sige rejse rundt i landet og spise sig igennem skatterne, som mestendels bestod af korn og kvæg, som blev samlet på de forskellige slotte. Så rejste kongen med sit følge rundt og åd sig gennem landet og holdt ret. Senere, da samfærdsels- og kommunikationsmidlerne blev bedre, blev det muligt at regere landet fra ét sted, og for Danmarks vedkommende blev det København, hvor kongen blev standfast. Men før den tid

rejste man, og med sig havde man arkivalier, som skulle godtgøre ens rettigheder, f.eks. skøder. Derfor havde man store mængder af kister med på hestetrukne vogne, store vogntog. Da Christian d. IV blev konge som ung mand, rejste han helt i overensstemmelse med denne middelalderlige tradition til Norge med et følge på ca. 600 vogne. Dengang måtte man rejse rundt for at kundgøre og hævde sin ret til magten. Over tid var der dokumenter, som ikke var så hyppigt i brug, eller som var forældede, og de blev efterladt på forskellige slotte. Det første rigsarkiv blev under

August Eriksen er her ved at åbne den store sluseport, der ellers er lufttæt, fordi der inde i arkivrummet er overtryk

Valdemar Atterdag dannet i 1300-tallet i Vordingborg. Siden, i slutningen af 1300-tallet etableredes et rigsarkiv på Kalundborg Slot. Der lå det frem til 1582, hvor det flyttedes til København og har været siden."

Man har altså tidligt haft en fornemmelse af, at man ikke bare skulle smide dokumenter ud?

"Ja, for det drejer sig om retsgyldig dokumentation, som man har brug for. Oprindeligt har man bevaret af religiøse, rituelle og retlige, men ikke historiske grunde. Først i den humanistiske renæssance i 1400-1500 begynder der at dukke en historisk interesse op, der anlægger en historisk betragtning af det at bevare noget. I øvrigt synes det at bevare noget næsten at være kultur- og folkeslagsuafhængigt,

man havde arkiver helt tilbage til sumertiden i Mesopotamien. Sumertiden, som ligger 2-3000 år før vor tidsregning, er utroligt veldokumenteret kildemæssigt, langt bedre end antikken, fordi de lertavler, der blev skrevet på, ikke

forgår så let. Lertavlerne fungerer som handelsdokumenter."

De arkivalier, I opbevarer her, er noget mere forgængelige end lertavler. Hvad gør I for at bevare dem bedst muligt?

"Vi ved jo, at alt forgår med tiden, papir er organisk stof. Det bedste, man kan gøre, er at sikre et ordentligt opbevaringsklima. Der foreligger en ISO-standard fra 2003 med efterfølgende dansk standard i 2004, og den følger vi. Dvs. at der i de fleste magasiner hele året rundt er en temperatur på 14-18 grader. Luftfugtigheden skal også reguleres, den skal holdes under 63%, for så kan svampe nemlig ikke gro. ISO-standardens foreskriver, at man for almindeligt papir har en luftfugtighed mellem 30 og 50%. Klimaet må heller ikke blive alt for tørt, så knækker papiret. For pergamenternes vedkommende har man en lidt højere luftfugtig-

De store "plukke-trucks" der kan køres op, så man kan nå de øverste hylder i 12 meters højde.

hed, fordi man mener, at det er bedst for læderet, som det jo er lavet af. Der skal også ventileres hele tiden, så der ikke er små lommer af mikroklimaer. Luften i bygningen renses hele tiden, så man undgår syre og andre ting i luften."

Vester Kopi – et grafisk univers

CAPRINT → OPKLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE → GRAFISK DESIGN → VISITKORT → UDSTILLINGSSYSTEMER → CD OG DVD BRÆNDING → KOPIERING → PLAKATER → BANNERE SCANNING → LAMINERING → MEGAPRINT

OPKLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE → GRAFISK DESIGN → VISITKORT → UDSTILLINGSSYSTEMER → VI KAN MEGET MERE END VORES NAVN!

Nørregade 7 · 1165 København K · Tlf.: 33 14 58 33 · noe@vesterkopi.dk
www.vesterkopi.dk

RESTAURANT KRONBORG

ÆGTE klassisk
DANSK FROKOST

restaurant
Kronborg

Brølæggerstræde 12
Tel 33 13 07 08

også mulighed for
private selskaber og arrangementer

Dansk smørrebrød serveret i nye, friske omgivelser

M
THE BAR & RESTAURANT

Restaurant M
Store Kongensgade 56
Tlf. 33 15 85 77
www.restaurant-m.dk

Man-lør 11:30-16:00
Åbningstiderne udvides
gerne til private selskaber.
Vi leverer også ud af
huset.

RIGSARKIVET

August inde imellem de kæmpe-høje reoler.

Hvad synes du har været det mest spændende ved at flytte til nye omgivelser?

"Jeg synes, det er spændende, at man her i slutningen af papirtiden faktisk har politisk mod og kulturpolitisk engagement til at lave et bevaringssikkert magasin, der er tilstrækkelig stort. Det synes jeg er fantastisk flot af den danske stat. Men det har også været meget spændende at have med hele forberedelsesarbejdet

inde i bunden, er der ingen, der kan finde noget som helst, hvis der ikke er fuldstændig klar besked om ikke alene hvad vi har, men også hvor vi har det. Vi har brugt 8 år fra 2001 på at nyregistrere og ompakke alle vore arkivalier med stregkode, og det har været en enestående chance. Det har været et kæmpe-mæssigt projekt, som kostede 270 års mandetimer i manuelt arbejde. Da vi startede på det i 2001, var der ikke bevillinger nok til al den arbejdskraft, så ideen var, at vi skulle benytte os af de arbejdsmarkedsordninger, der var p.g.a. den tids arbejdsløshed. Det viste sig, at der var mange meget arbejdsføre, kyn-dige og omhyggelige mennesker i 50'års alderen, som ikke kunne få job p.g.a. alder. Dem fik vi fat i, og de gjorde et stort stykke arbejde.

at gøre. Alle vore arkivalier er forsynet med stregkode af hensyn til opbevaringen på højlager. Hvis en kasse står oppe på hylde 28 i 12 m

Afkastet er så, at vi ikke alene kan finde det, fordi vi nu ved, nøjagtigt hvad vi har, og hvor vi har det, men enhver borger kan sidde derhjemme og slå op på nettet og se, hvad vi har. Den højteknologiske udvikling har tvunget os ind i en nyregistrering, som er enestående på verdensplan. Vi er det eneste rigsarkiv i verden, som har mobile højlayersystemer, og som har en fuldt gennemført stregkodning af samtlige arkivpakker og -bind.

Stregkodningen er også kommet os til gode under flytningen. Når vi tager ting ned på et fjernlager, scanner vi stregkoden, og når vi sætter den på

plads her, scanner vi den en gang til. Når vi så matcher filen med udscannede ting med filen med indscannede, kan vi nøjagtigt se, om vi mangler noget, og hvad det måtte være. Det er, hvad man andre steder kalder "track and trace". Hvis ikke en ting har stregkode, og den bliver stillet et forkert sted, er det umuligt at finde den igen. Glæden er, at vi har sikret en meget stor samling fra papirtiden og samtidig haft mulighed for at publicere det hele på nettet. Det er netop et meget vigtigt formål i arkivloven, at borgerne skal have adgang til arkiverne."

Dansk frokost når det er bedst

**Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter**

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Kanal Caféen

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcfeen.dk

Borups Højskole

Foto: henrik Ploug C.
Tekst: Connie Christensen

Borups Højskole er landets eneste storbyhøjskole

Højskolen i hjertet af København hedder Borups Højskole, fordi den er opkaldt efter grundlæggeren Johan Borup, som etablerede skolen som en byhøjskole i 1891. Skolen har et bredt fagligt tilbud, hvor eleverne kan vælge alt fra teater, musik, film, skrivestue, politik, kunsthistorie osv. Eleverne sammensætter selv deres skema.

Forstander Jørn Wendelbo fortæller her om skolen og dens oprindelse:

"Midten af 1800-tallet er oplysningstiden, hvor højskolerne begynder at komme frem. Vi er på vej mod demokrati, og højskolernes udgangspunkt er, at befolkningen skal uddannes til demokrati. Højskolerne opstår ude på landet fra midten af 1800-tallet. I København er der flere forsøg, der mislykkes, fordi arbejderfolkningen i byen ikke rigtig har nogen relation til højskolen. Det er typisk bønder, der går på højskole. Johan Borup, der er teolog, synes, der skal laves en arbejderhøjskole, og i 1891 etableres skolen som et forsøg

på en højskole. Borup er på det tidspunkt 37 år, og han fortsætter som forstander i 45 år, og som lærer til sin død som 90-årig.

I de første år holder skolen til i Indre By i forskellige lokaliteter. På et tidspunkt er man ved at have rejst penge nok til at bygge en højskole med sengepladser ude ved Søerne, men der er ikke helt penge nok. I stedet finder de ud af, at halvdelen af "Barchmanns Palæ", opført i 1748 af etatsråd Jacob Barchmann, er til salg. Det er bygningen i Frederiksholms Kanal nr. 24, og den erhverver man i 1924 for de indsamlede penge og bygger om til en daghøjskole. I forbindelse med overtagelsen opføres en festsal, som mange københavnere nok kender til.

Forstander Jørn Wendelbo fortæller.

Siden har der været daghøjskole i forskellige udgaver og med forskellige tilbud. Nu er det en klassisk, dansk folkehøjskole; med det mener jeg en højskole,

som er alment dannende. Nogle højskoler har fagspecialer, der er idrætshøjskoler og musik-højskoler, andre har religion i højsædet. Borups Højskole er

Maleri af stifteren Borup.

REGISTERED TRADEMARK FOR WINE IMPORTED FROM AUSTRIA

VINO THEK
MARQUART

Vine med bredt sortiment fra Østrik.

Thorshavnsgade 24, 2300 København S.
Tlf.: +45 32 52 32 02

www.vinothek-marquart.dk
vin@vinothek-marquart.dk

Højskolen midt i København

Jørn viser et af de fine gamle undervisningslokaler i det fredede palæ.

en bred, almen højskole. Vi har tre kendetegn, som adskiller os fra de andre højskoler: vi har som den eneste højskole

Skandinavien. Vi begyndte med at tage til Norge og lave opsøgende arbejde på gymnasier og andre uddannelsesinstitutioner,

højskoler er mere europæisk orienterede og taler engelsk på skolen. Vi vil gerne også fremover udvikle den skandinaviske profil.

Vi har 55 elever lige nu. På andre højskoler er det antallet af senge, der bestemmer hvor mange, der kan være, hos os er det, hvor mange vi kan proppe ind i spisesalen. Vi synes, 60 elever er passende, og det bliver vi i løbet af de første uger af sæsonen. Om foråret har vi "veteranholdet", så bliver vi 20 mere, og så bliver der trængsel i spisesalen. Vi synes, skolen passer godt til 60-65 elever.

Vores tredje kendetegn er, at vi som den eneste højskole ligger midt i en storby, alle andre ligger langt ude på landet.

Computerne bliver flittigt brugt i undervisningen.

Gennemsnitsalderen er 20-21 år. Man skal være mindst 18 år for at deltage. Folk kommer lige fra gymnasiet, specielt de norske nybagte studenter, som har tradition for at rejse et år efter studentereksamen, mange kommer også, fordi de gerne vil studere i Danmark, og så bruger de et ophold her til at se, om København er noget for dem. De danske elever er typisk lidt ældre, på det aktuelle hold er der elever fra 18 til 43 år."

Hvor bor de udenlandske elever?

"De skaffer sig typisk en bolig selv, ved fremleje af en lejlighed. Det kan være 2-3 elever, som enten kender hinanden i forvejen, eller som vi kan sætte i kontakt med hinanden, som deler en lejlighed til en husleje på måske 10-12.000. Nordmændene er rige, så de synes, det er billigt. Det er også billigt at gå her, staten støtter

jo, så det koster kun 800 kr. om ugen. Men når man lægger huslejen oven i kursprisen, bliver det en af landets dyreste højskoler. Derfor tager vi kun 800 kr. om ugen, hvor de andre højskoler typisk tager 1100-1200 kr. Efterårsholdet er 18 uger, og forårsholdet er 22 uger.

Der er 6 faste lærere, og ca. 10 timelærere. Vi har den fordel her, at vi kan tiltrække specialisterne. Hvis de andre højskoler skal have en speciallærer, skal både læreren og hele familien flytte på landet, finde arbejde osv. Læreren skal have en fuldtidsstilling for at det kan løbe rundt, så han/hun må undervise i andre fag end sit speciale. Her har vi professionelle specialister hele vejen rundt, og det giver et fagligt højt niveau."

Undervisningen er i fuld gang her i den store sal.

ikke senge på skolen, vi har for mange år siden fået dispensation fra loven om, at alle højskoler skal have senge. Halvdelen af vores elever bor i København og vil gerne bo hjemme. Den andel halvdel – og det er så det, der er vores andet kendetegn – er elever fra Skandinavien. I de 9 år, jeg har været her, har vi arbejdet målrettet på at etablere en skandinavisk folkehøjskole, og det er det blevet i en sådan grad, at vi har ventelister et år ud i fremtiden for unge fra

og nu er det sådan i Oslo, at Borup skal man bare til, så vi behøver ikke gøre mere reklame. På det hold, der lige er startet med 55 elever, står 43 skandinaver på venteliste. Kravet til de udenlandske elever er kun, at de skal kunne forstå dansk. Det skal siges, at vi ifølge højskoleloven skal have mindst 50% danske elever, fordi staten jo betaler en del af udgifterne. Vi vil gerne holde fast i det danske og støtte den skandinaviske kulturelle samhørighed, hvor andre

ORIGINAL SØMANDSTRØJE

Jørgen Pedersen
Strandgade 24 - 1401 København K
Telefon : 32 54 19 03

S.N.S.
HERRING

NYT FRA INDRE BY LOKALUDVALG

Foreslå en kandidat til lokaludvalgets pris Indre By Lokaludvalg, som er en uafhængig lokal forsamling oprettet af Københavns Kommune, honorerer en indsats for Indre By. Udvalget har derfor stiftet en pris på 25.000 kr., der gives til en person, forening, organisation eller virksomhed, som i årets løb har gjort en særlig indsats for at gøre Indre By til et bedre sted at være.

Lokaludvalgets pris overrækkes ved lokaludvalgets julereception den 14. december. Så kom med et forslag til en eller flere, du synes skal have prisen. Indre By Lokaludvalg skal have dit bud inden den 15. november. Send en mail til indrebylokaludvalg@okf.kk.dk

Har du en god idé til et arrangement i Indre By?

Der er mulighed for at søge om penge til en aktivitet i Indre By. Lokaludvalget råder over puljemidler til dette formål. Har du en god idé, du vil søge penge til, skal du sende din ansøgning til sekretariatet, indrebylokaludvalg@okf.kk.dk, senest den 12. oktober kl. 12:00. Ansøgningerne behandles på lokaludvalgets møde den 12. november.

www.indrebylokaludvalg.kk.dk

ARBEJDET I BORGERREPRÆSENTATIONEN PÅ KØBENHAVNS RÅDHUS HAR KRÆVET MEGET

Hårdt arbejde i Borgerrepræsentationen

Morten Westergaard (S) har været medlem af BR siden 1. januar 2006. Vi har spurgt Morten, hvad der fik ham ind i politik.

Hvordan kom du på den tanke?

"Jeg har altid syntes, at kommunalpolitik var interessant, og da jeg flyttede til København, var det BR i København, der blev aktuel. Jeg meldte mig ind i det, der dengang hed 13. kreds Vesterbro. Lige som alle de øvrige kredse higede de efter unge mennesker, så jeg kom ret

Morten i Borgerrepræsentationens lokale.

hurtigt i bestyrelsen. På det tidspunkt var der 3 år til det næste valg til BR, og flere opfordrede mig til at stille op."

Hvordan var det at føre valgkamp?

"Det var et helvede, mildest talt! Og dog – det er jo sjovt at komme ud og møde folk rundt omkring. Men det er hårdt arbejde. Jeg var lige startet i nyt job 1. september 2005, samtidig med at vi gik i gang med at lave min valgkamp. Heldigvis havde jeg god hjælp fra min kæreste Louise, som organiserede en god kampagne for mig, og så havde jeg masser af gode hjælpere fra Frit Forum, som er en socialdemokratisk diskussionsklub primært for universitetsstuderende. Vi fik hængt en masse

plakater op og delt 50.000 brochurer ud. Jeg fik 347 stemmer, det var mindre, end jeg havde troet, men senere fandt jeg ud af, at jeg kunne have nøjedes med 260 for at blive valgt. Det skyldtes ikke, at Ritt Bjerregaard trak så mange stemmer, som hun gjorde. Fordelingen er altid sådan i alle partier, at de sidste mandater faktisk kommer ind på meget få stemmer."

Og hvad var så de første opgaver, da du kom ind?

"Jeg kom i partiets konsultationsudvalg, som man konsulterer for at at fordele alle posterne. Ikke hvem der skal være borgmester, det afklares i en større forsamling, men hvem der skal være gruppeformand, politisk

ordfører, næstformand i gruppen, udvalgsformænd, og endelig hvem der skal have de mange bestyrelsesposter, der følger med at sidde herinde. Jeg kom selv i kultur- og fritidsudvalget og socialudvalget, og efter et stykke tid kunne jeg se, at de to udvalg ikke var forenelige med det job, jeg havde. Jeg arbejdede simpelthen for mange timer til

at kunne varetage begge dele ordentligt, så jeg fik lov til at træde ud af socialudvalget og blev erstattet af en af mine gode kolleger. Siden har jeg siddet i kultur- og fritidsudvalget."

Hvad er det for bestyrelsesposter, der kan blive tale om?

"Det kan være mange ting. Jeg kom til at sidde i bestyrelsen for Bella Center, som kommunen var medejer af dengang, og i Zoologisk Haves bestyrelse, hvor jeg stadig sidder, og så sidder jeg i bestyrelsen for et par kollegier. Der er flere tusind bestyrelsesposter alle de steder, hvor kommunen er involveret: det kan være R98, forbrændingsanlæg, strandparker, HUR, skatteankenævn. I vores parti er det sådan, at medlemmerne kan melde ind på hvilke poster, de er interesserede i, og desværre er det også sådan, at alle de poster, der bliver meldt ind på, er dem, der er penge i. Det efterlader en mængde poster, der ikke er penge i, men hvor det bare er arbejde."

Hvor mange penge taler vi om?

"Det kan være mange hundredtusinde kroner. Formanden for børne- og ungeudvalget – det kræver også en stor arbejdsindsats – får omkring 180.000 kr. om året. Andre bestyrelsesposter kan sagtens være 100.000 kr. eller mere."

Er der ellers noget vederlag for at sidde i BR?

"Ja, man kan vælge mellem to aflønningsformer. Enten får man løn for de timer, som man er fraværende fra sit arbejde, eller også får man en fast månedsløn. Langt hovedparten vælger at have en fast månedsløn. Den er på 7.500 kr. pr. måned for at sidde i BR, og så får man for hvert udvalg, man sidder i, ca. 2.500 kr. om måneden. Jeg tjener omkring 10.500 kr. om måneden."

Men det er et stort arbejde?

"Bestemt. Arbejdet kræver i virkeligheden flere timer, end jeg er i stand til at lægge i det. Jeg burde være ude dagligt og møde borgerne og besøge vores institutioner. I kultur- og fritidsudvalget har vi ufatteligt mange idrætsanlæg og kulturinstitutioner, som man burde besøge mere, end jeg i hvert fald har været i stand til det. Andre er måske bedre til det. Men tit, når man kommer ud, siger de: "Nej, hvor er det rart at se en politiker, det er mange år siden vi har set sådan én." Så jeg tror ikke, politikerne kommer så meget ud, der er simpelthen ikke tid nok. De fleste af os er fritidspolitikere, det er jo kun borgmestrene, som er på fuld løn"

Der er kommunalvalg om et par måneder. Hvad så?

"Jeg har valgt ikke at genopstille. På grund af mit arbejde har jeg ikke tid nok, og hvis min kæreste og jeg får børn, kan jeg slet ikke se, hvordan jeg skulle få tid nok. Jeg har en arbejdsuge på mere end 50 timer, og dertil kommer de timer, der skal lægges herinde."

God
Julegaveidé!

Gavekort til
et års levering af
STRÆDERNE
i København
(11 numre)
Koster kun 360,- kr
+ porto uden for centrum

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

FROKOSTRESTAURANT
m/ klipfisk og smørrebrød
som speciale

Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60
www.tivolihallen.dk

Italiensk høst-menu fra Piemonte

Aperitif - Vallebelbo Brut tilsmaagt med sirup af basilikum, laurbær og stjerneanis

Kold Italiensk tomat-creme med søkøgte rejer
2005 Langhe Chardonnay, Giacosa Fratelli

Stegt kammusling med ristede kantareller og sorte bønner bagt med parmesan
2007 Langhe Arneis "Bricco Cappellina", Gianni Voerzio

Tynde skiver kalv med tun, olivenolie, sardeller og kapers
2005 Barbaresco, Bruno Rocca

Oksemørbrad stegt med salvie, parmaskinke, balsamico og trøffel-pasta
2006 Barolo, Paolo Scavino

Klassisk Tiramisu
2006 Recioto della Valpolicella, Luigi Righetti

Menu incl. vine kr. 850,-
Menu kr. 475,-
Vinmenu kr. 375,- (1 glas vin pr. ret)

REINWALD'S
RESTAURANT

Farvergade 15 • 1463 København K • Tel. 33 91 82 80 • Fax 33 91 82 90
Man.-lør. 14-24 • www.reinwalds.dk • reinwalds@reinwalds.dk

SPÆNDENDE ARBEJDE

Hvordan synes du, samarbejdet har været i udvalget?

”Det har været formidabelt internt i udvalget. Men sty-reformen og den måde, man håndterer samarbejdet mellem udvalgene på, er ikke optimal. Der er meget udvalgskrig og ikke det samarbejde, der burde være. Hvis Københavns kom-mune havde været en privat virksomhed, var den for længst gået konkurs. Der trækkes for meget i alle retninger, fordi der ikke er én leder, der bestem-mer. Hver borgmester har sit eget ressort-område med ansvar for eget budget. Det er en komisk situation. Efter valget var det SF, De Radikale og Socialdemokraterne, som arbejdede meget sam-men, men alligevel havde vi en Venstreborgmester, en Konservativborgmester og en Enhedslisteborgmester, som dybest set ikke var med i bud-

getterne, men som alligevel skulle sidde og føre en politik ud i livet, og det er klart, at man gør, hvad man kan for at obstruere nede i de enkelte udvalg, hvor man ikke er enig i linjen.”

Hvilken fornemmelse forlader du Rådhuset med?

”Det har været sjovt, og en oplevelse, jeg ikke ville have været foruden. Jeg har mødt mange interessante mennesker, fået gode venner for livet, fået lov til at få et indblik i en ver-den, man ellers ikke kender. Det afmystificerer den politiske proces. Man behøver ikke gå rundt og tro, at det altid er kloge mennesker, der træffer de rigtige beslutninger; det er lige så ofte tilfældigheder, der afgør, hvordan en sag falder ud. Tit har man også en fornemmelse af, at noget ikke var rigtigt, men det var det eneste, der var politisk muligt. Altså at noget bliver bestemt, fordi det tjener et partis eller en persons interes-ser, ikke borgernes.”

Morten har været glad for arbejdet på Rådhuset, men det er meget tidskrævende.

H. DANIELSENS

KRONQUIST

EFTF. APS

LÆDERSTRÆDE 11

1201 Copenhagen K

Tel. + Fax 33 13 02 74

Mail: jk@danielsensilver.dk

ANTIQUES

GOLD

SILVER

SILVER PLATE

PORCELAIN

CHRISTMAS-PLATES

CHRISTMAS-SPOONS

SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING

PRICE-MARKED

TOLDBOD BODEGA

WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK

Esplanaden 4 - 1263 København K

Tlf. 33 12 93 31

MAXJENNY

ART FASHION AND STYLE

K29

KOMPAGNISTRÆDE 29

www.k29.dk

grafiske regnfrakker

kvindeligt draperet tøj

TIRS-FRE 11-18, LØRD 11-15

margareta
forslund
design

Sven Okkels fotografert af Karsten Bundgaard

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

Gudinden Gefion
tæmmer Tyrene

14-9-09 50.

De Kjøbenhavnske Nattenvægtene

Få Jøns egen byvandring med »Den gamle nattenvægt«

Alle kan bestille en byvandring med nattenvægteren.

Max deltagere 40 personer.

Tidspunktet bestemmes i selskab

Ruten er fra og til Gråbrødre Torv mulighed for andre ruter.

Varighed 5 kvarter. Pris kr. 1.200,-

Fremmedsprog (engelsk, svensk, tysk, fransk eller italiensk) kr. 2.000,-

Man besøger bl.a. det eneste endnu eksisterende rum fra Gråbrødrekløster.

Overalt fortæller vægteren og synger vægtervers.

Henvendelse på: Tlf. 39 64 48 94 - 41 36 37 73

Info@nattenvægterne.dk - www.nattenvægterne.dk

ALIDA Marstrand

Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.

Tlf. 33 15 13 63

www.alida-marstrand.dk

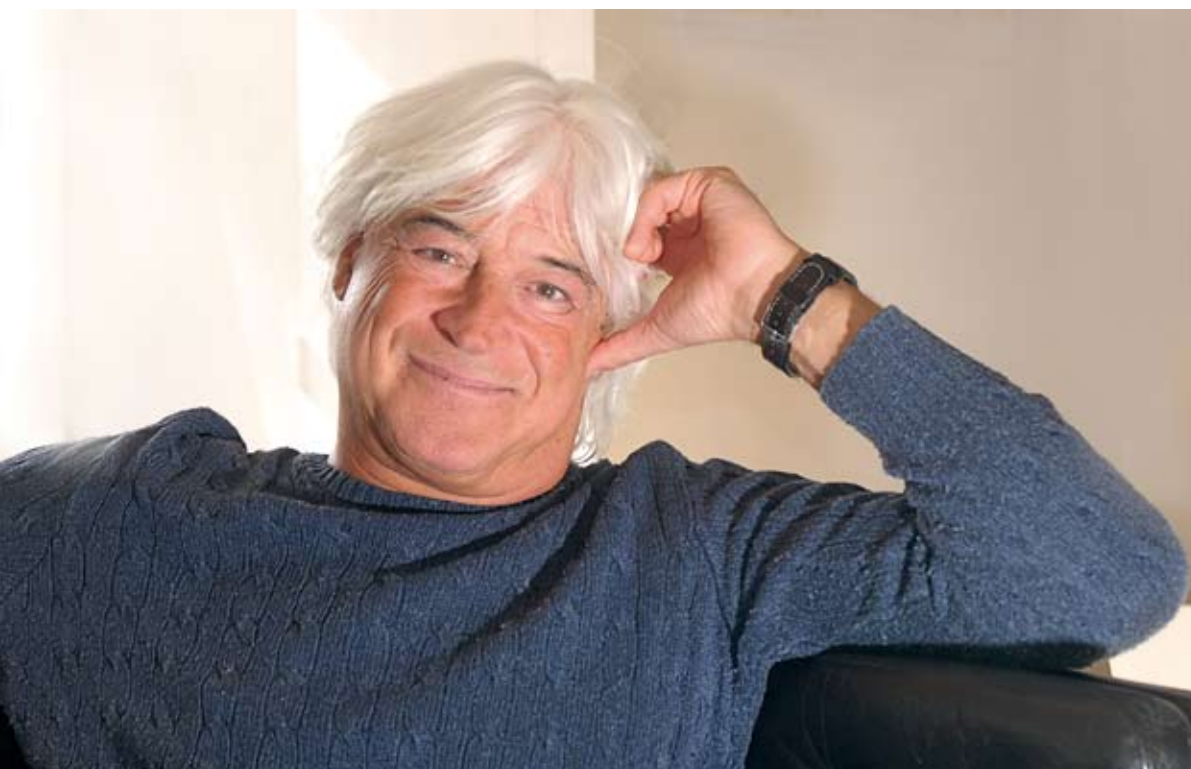
PALA

NY ADELGADE 5. 33 12 54 71

www.palabar.dk

- let frokost alle hverdage fra 11-17

BILLY CROSS PÅ TOPPEN I DANSK MUSIKLIV

Billy har mere travlt end nogen sinde med sin musik.

Billy Cross, amerikansk guitarist født på Manhattan, på 86. gade mellem Broadway og Amsterdam, bor nu i Indre By. Hvordan den rejse er foregået, spurgte vi Billy om.

”Jeg begyndte at spille musik som 13-årig. Min mor spillede klaver og sang, og min far spillede klaver, men det var meget normalt for en borgerlig familie i Amerika, i hvert fald New York, hvor kultur og dannelse var en stor del af hverdagen, og de fleste hjem havde klaver. Jeg spillede dog ikke klaver og lærte heller ikke noder. Men jeg faldt for guitarens lyd; jeg var til en udendørs fest som 12-årig, hvor der blev spillet elektrisk guitar, og det

tiltrak mig. Mine forbilleder var Buddy Holly og Chuck Berry. Jeg modtog aldrig undervisning, selvom mine forældre forsøgte at få mig til en lærer. De forsøgte også at tvinge mig til klaverundervisning, og det var forfærdeligt, nærmest traumatisk. Derfor vidste jeg, at guitaren skulle være min egen, jeg ville ikke dikteres eller forstyrres af

**Guitaren skulle
være min egen**

Jeg fandt næsten med det samme en trommeslager, og vi dannede et orkester. Vi optrådte og tjente faktisk penge, vi spillede meget i et område, som kan sammenlignes med Virum/Gentofte i forhold til København. Da jeg kom på

universitetet – og jeg læste ikke musik! - fortsatte jeg med at spille og øve mig, så jeg kunne blive bedre. Så kom jeg via en bekendt med i Broadway-musicalen ”Hair”, som spillede længe på Broadway. I 1972 blev jeg udnævnt til kapelmester for The National Touring Company, og vi var 6 mand på turné i 13 måneder i alle staterne, det var meget lærerigt.

Efter Hair kom der flere jobs, både på Broadway og andre steder. Jeg arbejdede med Joseph Papp’s Shakespeare Company nede på lower east side, og der begyndte jeg også at arbejde med Meat Loaf og lavede i det hele taget alle mulige ting.”

Du arbejdede også med Eddie Kramer?
”Ja, meget, han var studietekniker på Entertain Studios, hvor jeg var rigtig meget, jeg var nærmest husguitarist, spillede med alle mulige, fra 1970-73.”

Du har også spillet med Jimi Hendrix og Bob Dylan?

”Jimi kendte jeg inden hans succes og havde den glæde at være sammen med ham. Bob Dylan spillede jeg sammen med i et helt år – 1978 – og vi indspillede to plader sammen.”

Hvornår kom du til Danmark?

”I 1974, på ganske almindelig ferie. Det var, fordi jeg havde været ude og spise med instruktøren på Hair, Tom O’Horgan. Næste dag skulle jeg rejse til Europa med to kammerater, fordi den ene af dem havde en båd i Finland, hvor vi skulle op og fiske. Så sagde Tom: Når I skal til Finland, kommer I lige forbi Danmark, så kan I lige sige hej til min gamle veninde Elsa Gress. Og det gjorde vi – vi boede hos Elsa og Clifford en uge, hvor vi mødte en masse interessante og kunstneriske mennesker, bl.a. min kone!”

Hvornår kom du til Danmark for at spille?

En amerikaner i
Indre By

”I 1979. Efter et længere forløb i USA med mit eget orkester, Bob Dylan og Meat Loaf ville jeg spille i Delta Blues Band her og lavede Delta Cross Band. Det blev en kæmpesucces, og så besluttede vi at tilbringe mere tid i Danmark. Vi fløj frem og tilbage, jeg var stadig aktiv i New York. Min kone havde en lejlighed her, så vi boede lidt begge steder. Men fra 1989, hvor vores søn blev født, har vi boet fast i Danmark.”

Du har også lavet filmmusik?

”Ja, til ”Russian Pizza Blues” i 1992. Det fik jeg en Robert for, det var jo dejligt. Ellers har jeg ikke decideret lavet filmmusik, men noget af min musik er da blevet brugt i film.”

Du har også undervist?

”Ja, i 1979 begyndte jeg at undervise på Rytmaskonservatorium, og det gjorde jeg indtil for 2 år siden. Nu har jeg ikke tid mere.”

Hvordan syntes du om at undervise?

”Jeg elskede mine kids, som jeg kalder dem. Jeg kan ikke sige, at jeg er 100% enig med de prioriteringer, Konservatoriet foretager. Men jeg havde det fint med eleverne. De havde selv gjort en indsats for at få mig som lærer, det var ikke mig, der havde søgt ind for at blive ansat, så det var indlysende, at jeg havde nogle entusiastiske og taknemlige elever.

Men nu er der meget travlt med koncerter og pladeindspilninger. Jeg spiller

Billy Cross er glad for at være en del af byens musikliv, men holder også af at spille rundt i landet.

DET ER BLEVET RIGTIG MANGE KONCERTER OM ÅRET

tæt på 100 koncerter om året med mit Billy Cross Band. Jeg udgav en soloplate i april, og det går godt. Så spiller jeg trio med Flemming Ostermann og Mick Schack, guitarduo med Aske Jacobi, og jeg producerer også plader, har lige produceret en Dalton-plade med Johnny Madsen, Lars Lilholt og Allan Olsen.”

Er det ikke hårdt at spille 100 koncerter om året?

”Nej, men det er hårdt at køre til 100 koncerter om året! Jeg elsker at spille, men jeg er ikke vild med at køre.”

Hvad synes du om musiklivet i København?

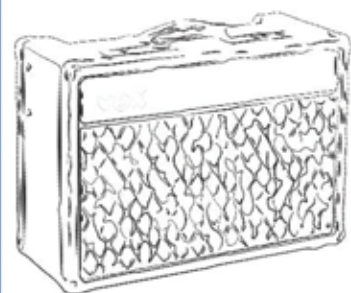
”Interessant – ikke uproblematisk. Der hersker en form for egomanifesteret snobberi i København i forhold til resten af landet, som er utiltalende. Det er, som om man ser ned på folk fra Jylland og provinsen, og det er i sig selv mærkeligt, for det er der, de bedste ting kommer fra. Som musikmiljø foretrækker jeg Los Angeles og New York, der er folk mere ligetil, og det handler ikke så meget om image, som det gør her. Vi har

Live musik er kommet stærkt tilbage

Billy har spillet sammen med mange musikere.
nogle gode ting, som bliver overset på grund af snobberi.”
Hvad med spillestederne?
”Der er mange, men ikke mange nok. Live musik er kommet stærkt til-

bage, ikke mindst fordi der er mange, som ikke tjener så meget på pladesalg mere, så de er nødt til at komme ud og spille. Det synes jeg er dejligt, for det skiller færene fra bukkene. De, der er gode, får jobs, og de, der ikke er så gode, får ikke noget. Vi kunne godt bruge en mere konsekvent og intelligent kulturpolitik, fordi Danmark er et så lille et land, at niche-musik ikke har mulighed for at tjene sig selv ind. Amerikanske nichekunstnere, som danskerne elsker, f.eks. Neil Young, kunne ikke eksistere i Danmark. Man er nødt til at være opmærksom på, at nogle bestemte kunstneriske artikulationer har en værdi, som i sig selv fortjener en form for støtte. Ikke underminerende røvtøring, men en form for venlig kulturstyring. Jeg er faktisk ganske utilfreds med prioriteringen på det kulturelle område.”

Giv din forstærker et nyt liv

AnalogBo

Restaurering og reparation af stereoforstærkere, guitarforstærkere, radioer og anden elektronik

21 24 20 82

web: www.analogbo.dk

Klar til det store valg

Frank Jensen (S) er kandidat til overborgmesterposten.

Hvis du bliver overborgmester, kommer der så til at ske nogle organisatoriske ændringer på Rådhuset?

”Jeg håber, vi kan skabe en anden politisk kultur på Rådhuset. Jeg synes, at Rådhuset blandt københavnernes er kendt for en masse fnidder, og jeg vil gerne, at vi fokuserer meget mere på at skabe resultater for københavnernes. Vi skal have en politisk kultur, hvor det betaler sig at være med i et samarbejde, og jeg vil gerne stå i spidsen for et samarbejdende rådhus, ligesom det sluttede her i forbindelse med indgåelsen af budgetforliget 2010, hvor alle partierne kom til enighed og stemte for budgettet. Det, synes jeg, er en god start til at kunne skabe et bredt samarbejde på Rådhuset.

Når du spørger om det organisatoriske, er det klart, at den debat, der kører om Københavns styrelsesform, ikke bare stopper. Der er mange andre partier end Socialdemokratiet, der har budt ind på en ændring af styrelsesloven, og den debat vil jeg tage med alle partier på Rådhuset. For at det skal lyk-

Frank er kandidat til Overborgmesterposten efter Ritt.

kes at ændre Københavns styrelsesform kræver det et meget bredt flertal for at overbevise Christiansborg om nødvendigheden af at ændre styrelsesloven for kommunerne, men det skal prøves. Vi skal have en ordentlig politisk kultur med respekt for hinanden og respekt for, at vi er sat på Rådhuset for at arbejde for københavnernes. Jeg vil selv arbejde for en styrelsesform, hvor de partier, der udgør flertallet, går sammen, og de partier, der vil være i opposition, får lov at være det, men til gengæld med ressourcer nok til, at de kan være en egentlig opposition.”
Hvilke mærkesager har du for København som by og hovedstad?

hovedstad kan sikre den bedst mulige beskæftigelse for københavnernes. Vi kan ikke løse den finansielle krise, men vi skal sørge for at renovere vores bygninger for at holde så mange bygningshåndværkere som muligt i gang, og vi skal skaffe elevpladser til så mange

unge som muligt, og her har jeg foreslået, at kommunen opretter 500 ekstra elevpladser, og at en privat leverandør, som vil have

Ønsker samarbejde

en kontrakt med kommunen til over 5 mio, skal tilbyde en elevplads.

Det andet tema er børnene; vi oplever, at mange flere børnefamilier bliver i København, også når de får barn nr. 2 og 3, og der skal vi sørge for en ordentlig børnepasningsgaranti, der virker. Det kan ikke hjælpe noget, at børnefamilierne skal cykle den halve by rundt for at aflevere børn. Jeg har foreslået, at vi gør det på en måde, hvor alle børnefamilier har ret til en plads inden for 12 måneder, og at det skal være med en afstand på 15 min. på cykel.

Det tredje tema er den bandekrig, som har hærget i byen i mere end 1 år. Jeg vil gerne gå i spidsen for, at vi gør alt, hvad vi kan for at stoppe krigen. Det kunne vi i 1990'erne, hvor jeg selv var justitsminister, og hvor vi havde bandekrig mellem

Hell's Angels og Bandidos. Nu har vi det mellem Hell's Angels og nogle indvandrerbander. Det kræver et stærkt samarbejde

Frank ønsker en anden styreform for København.

med Københavns Politi, og det kræver, at kommunen – ligesom politiet har gjort det – laver én bandeenhed. I øjeblikket er indsatsen spredt på 4 forvaltninger,

og det skaber ikke tilstrækkelig effekt i vores kriminalpræventive arbejde. Denne bandeenhed skal referere direkte til overborg-

med sikkerhed for – og det er mit krav, hvis jeg skal stemme for forslaget – at det kan anbefales af politiet og social- og sundhedsmyndighederne. Vi skal ikke ud i noget, som ikke på forhånd har opbakning fra de myndigheder, der har den store indsigt i det her.”

Hvilke langtidsvisioner har du for København?

København skal være en by, vi alle sammen er glade og stolte over at bo i, og vore gæster, der kommer her som turister – hvad enten de er danske eller udenlandske – skal være imponerede

over, hvor dejlig en by vi har. Byen er blevet mere rå i de senere år, hvor der er kommet sådan en ”fuck dig” attitude i gaderne, og luntten er blevet kortere i trafikken og i Netto i køen, hvor man råber efter dem foran, at de ikke skynder sig nok. Den hverdagskynisme, som jeg ser snige sig ind i den måde, vi omgås hinanden på, er vi nødt til at få bremset. Det kan vi gøre hver især; jeg vil gerne gå forrest og være rollemodel for, at vi får en anden tone indbyrdes. København skal kendes for vores tårne, vores grønne områder og ikke mindst for, at vi har store hjerter og går i store sko. Der skal være rummelighed og respekt for hinanden.”

Hvordan er din holding til fri hash?

”Personligt går jeg ikke ind for at frigive hashen. Jeg mener, at hash er et rusmiddel, man skal omgås med stor forsigtighed, mange får meget alvorlige skader af det. Men der er nu, for at fjerne noget af bandekrigen, bragt et forslag frem om legalisering af handel med hash, hvor der gives licens til nogle, som kan sælge hashen på legal vis,

Chokolade

Tekst: Jan E. Janssen, lokalhistoriker

Masser af chokolade i byen

Forsættelse fra sidste nummer

Chokolade er som bekendt en lettere opkvikkende nød fra Mexico, som de spanske erobrere tog med hjem til Spanien. Her gjorde kirken denne fede, nærende, bitre masse til fastedrik, og da en tredjedel af årets dage krævede, at en god katolik fastede, lå der excellent vækstmuligheder i det nye nydelsesmiddel. Chokoladen indtog man oprindeligt i varm og flydende konsistens tilsat kanel, vanilje eller rødvin.

Modsat kaffen var chokolade længe et overklasselækkeri og blev først folkelig i sød form med schweizerkonditorierne rundt omkring på byens centrale steder. Den kongelige Porcelænsfabrik fremstillede bestemte kopper og kander til chokoladen. Efter 1850 med opfindelsen af det oliefattige kakaopulver, blev chokoladen en varm morgendrik i hjemmet, ikke mindst for børnene. Og med den schweiziske mælkechokolade i pladeform efter 1900 blev denne lækre delikatesse for alvor københavnernes foretrukne nydelsesmiddel. Den oprindelige schweiziske indpakning med stanniolpapir er sjovt nok stadig fremherskende.

Chokoladefremstillingen gennemgik som mange andre produkter i anden halvdel af 1800-tallet en industrialisering, der muliggjorde større og ensartede kvanta til en konstant faldende pris. Det i

Chokoladen indpakkes stadig i fint staniol.

1872 grundlagte dropskoger af Eduard Jessen og Hans Galle i Store Kongensgade 6 udviklede sig til det store firma, vi kender fra Vibenshus Runddel, hvor det først flyttede fra i 1998, det er et eksempel. Et andet er Anthon Berg, som i 1857 åbnede en urtekræmmerbutik på hjørnet af Købmagergade og Amagertorv. Han flyttede snart til en billigere adresse på Ved Stranden og fra 1884 på Gammel Strand, der hvor nu Kroghs Fiskerestaurant befinder sig. Udsalget fandt sted fra bagindgangen i Læderstræde. Snart kom en postordreforretning til, og de mange kvindelige medarbejdere inde i gården fik travlt med at koge chokolademassen og med at forme, fylde og pakke stykkerne. Udsalget i København er siden flyttet mange gange, den sidste butik i byen lå indtil 1997 på Østergade, men den karakteristiske ved Bergs chokolade var og er den udsøgte og raffinerede indpakning af de

søde produkter. At Anthon Berg fra 1957 har været officiel leverandør til det kongelige hof gør ikke sagerne mindre spændende.

Slikmutterne med de billige kulørte sukkerprodukter, enten købt i baglokalet eller bestilt hos sukkerkogerne, er i dag en parentes i Københavns historie. Men der findes stadig et populært traditionelt bolsjekokeri, nemlig Sømods gamle Fabrik, der ligger i baggården i Nørregade 36 B. Her kan alle interesserede på nært hold opleve, hvordan en tre hundrede år gammel produktion stadig foregår i året 2009. Slikmutterne havde ellers en udspekuleret trang til altid at placere sig med deres bismarcksklumper i nærheden af en skole. Til gengæld er der nu enkelte chokoladeforretninger i byen, der gør meget ud af ikke at sælge fabriksvarer, men hjemmelavede chokolader, selvfølgelig ikke klistret sammen i dagligstuen,

men på små lyse, pinligt rene værksteder. Mange kender Peter Beier i Skoubogade, Rasmus Bo Bojesen i Frederiksborggade, Summerbird i Kronprinsensgade og ikke mindst den ældste af dem alle, Alida Marstrand i Bredgade. Disse fire er udsøgte paradiser for slikmunde, der foretrækker det bedste, det lækreste og det mest perfekte. Kvaliteten har en passende pris, thi man kan også stille sin sukkersult i et supermarked for mindre end det halve i kroner og ører, men så snydes man selvfølgelig for et stykke himmel.

DET SMUKKE TRÆ PÅ CHRISTIANSHAVNS VOLD

Træet på Volden. Ude på Christianshavns Vold på Enhjørningens Bastion nærmere betegnet ved bermen ud mod vandet, står der et træ, det vil sige, der står mange træer, men det her træ er noget ganske særligt. Der må findes flere af slagsen; men jeg har ikke set dets mage andre steder i København, og jeg har ellers kigget mig godt om.

Træet i de smukke efterårsfarver.

Det er ikke noget stort træ, vel 8-10 m i højden. Gammelt er det, for det stod der også i min barndom. Stammen, en dobbeltstamme, er let knudret og lys grå. Ligeså er grenene, som strækker sig dekorativt ud over voldgravens vand. Smukt er træet, som det står der og skiller sig ud fra alle de andre. Jeg mener det hører til familien Acer, og til den familie hører træer som Løn, Ær (også kaldet Ahorn) og Navr; men det er i hvert fald ikke nogen almindelig Navr, så der må en dendrolog til for at bestemme, hvad træets rette navn er. Om vinteren, når sneen ligger på grenene, hvad der for resten sjældnere og sjældnere sker, er træet smukt. Senere på året, når det er sprunget ud og står lysegrønt mellem Voldens træer, kæmper det lidt med de andre om, hvilket der tager sig bedst ud; men det markerer sig flot i selskabet, og dét på trods af sin lidenhed.

Det er her man hygger sig!

Åbningstider
 Man - Ons: 10 - 00
 Tors - Lør: 10 - 02
 Søndag: 12 - 20

Irish coffee 34,- / Stor fadøl 34,-

Rosengården 11
 1174 København K
 Telefon: 3312 4625

Foto: og tekst:
Flemming Lehrmann
fbv. stadsingenior

Allersmukkest er det lille træ her i begyndelsen af oktober, når det står med sine fantastiske efterårsfarver. Medens den almindelige Navr på denne årstid står med gule efterårsfarver, hvad de fleste træer i øvrigt gør, står træet med de flotteste blodrøde farver. Står man ovre på Amager Boulevard, kan man

Træet i vintermånederne.

ikke undgå at lægge mærke til det. Bedre er det at unde sig selv den fornøjelse at gå en tur på Bastionens berme, stå under træet og fornemme det lys, som det røde løvhang skaber, for så har man oplevet en af livets gratis og opløftende glæder.

Byens bedste julemad

16. november - 22. december
Juleplatte fra 250,-
læs mere på dansksmorrebrod.dk

Cafe Gammel Torv
 - Huset med det grønne træ
dansksmorrebrod.dk / 3312 8786

PIA ALLERSLEV ER KLAR TIL KOMMUNEVALGET

Kultur- og fritidsborgmester Pia Allerslev (V) ser gerne et systemskifte på Rådhuset

Der kommer en ny overborgmester efter valget. Tror du, det giver nogle ændringer i arbejdsforholdene på Rådhuset?

”Det håber jeg. Jeg synes ikke, de 4 år med Ritt Bjerregaard har været særligt skønne for vores by. Det har været svært at få overborgmesteren til at sam-

Pia stiller op som Overborgmesterkandidat for Venstre.

arbejde. Der har været meget fokus på centralisering, og der har været meget fokus på Ritt Bjerregaard i forhold til de mange andre gode politikere, der er her på Rådhuset. Det har ikke været gavnligt, hverken for København eller for det samspil, der bør være mellem staten og kommunen, og det har givet nogle forkerte signaler og en masse besværlige arbejdsgange. Uanset hvem der bliver overborgmester håber jeg, at det bliver en person, som kan se, at det er vigtigt at have gode relationer til Christiansborg og til de andre politikere på Rådhuset, og som kan samarbejde.”

Er du selv kandidat til posten som overborgmester?

”Ja, det er jeg. Jeg synes, København trænger til en ny politisk farve på den post, og 100 år med socialdemokratisk styre er mere end nok. Jeg ved godt, at det bliver uendelig svært, København er typisk en rød by, men jeg stiller mit kandidatur til rådighed, og er der tilstrækkeligt med mandater, der

bakker op om mig, siger jeg ja tak til den post.”

Hvilke mærkesager har du for København som by og hovedstad?

”Jeg har en del mærkesager, men for at nævne 3-4 af de vigtigste er det: at skabe ordentlige forhold for erhvervslivet, både de forretninger og firmaer, der allerede er i byen, og de, der kunne tænke sig at etablere sig her. De skal have de bedst tænkelige vilkår, så vi får skabt liv og omsætning i byen. Børn og børnefamilierne ligger mig stærkt på sinde: der skal være en reel pasningsgaranti, ordentlige daginstitutioner, skoler med fokus på faglighed, så forældrene kan stole på, at børnene lærer at læse, skrive og regne på et godt niveau. Idrætsanlæg er den tredje mærkesag, jeg kan nævne; efter 100 år med socialdemokratisk styre er det tydeligt, at idrætsanlæg ikke har været nogen høj prioritet for dem. Jeg vil gerne have nye anlæg og renovering af de gamle på dagsordenen.

Den sidste sag, som man ikke kan komme uden om, når vi taler om København, er trafikken. Her har Venstre og jeg selv et meget klart mål: i stedet for at hetze bilisterne ud af byen, skal vi lokke dem til at stille bilen og tage de kollektive transportmidler i stedet. Vi skal have så gode kollektive transportmidler, at man ikke kan se nogen grund til at tage bilen med ind i byen. I stedet for en betalingsring rundt om København, skal vi have en parkeringsring. Jeg så gerne, at man med sin p-billet kunne køre gratis videre med bussen og komme tilbage med den også. Der skal stilles strenge krav til de biler, der alligevel måtte køre inde i byen. Der skal etableres gode forhold for el-biler med optankningssteder og billige eller gratis p-pladser. Der skal altså lokkes og ikke hetzes. Jeg synes, lukningen af Nørrebrogade er et forfærdeligt tiltag, som kun skaber kaos og problemer i de omkringliggende gader.”

Hvad er din holdning til fri hash i byen?

”Det er en rigtig dårlig idé. Jeg synes ikke, det offentlige skal bidrage på nogen måde til, at unge mennesker let kan købe noget, som vi ved er skadeligt. Jeg tror ikke på, at det kan stoppe bandekrigene at frigive hashen. Det er en politimæssig opgave at få dem, der sælger det, væk fra gaden, og så er det en kommunal opgave at sørge for at rådgive børn og unge og fortælle dem, at det er noget farligt skidt at komme ud i.”

Hvad er dine langtidsvisioner for København?

”I denne tid er det jo oplagt at tale om store, internationale begivenheder. Jeg synes, København tager sig rigtig godt ud, når vi åbner vores døre for internationale gæster i forbin-

delse med sport, events og store kulturbegivenheder. Jeg har en stor drøm om, at København på et tidspunkt kunne huse et sommer-OL, gerne i samarbejde med Malmø. Jeg har netop brugt en del tid på at tale med IOC-medlemmerne, da de var her, for at prøve at overbevise dem om, at OL godt kan holdes af to lande i forskellige byer, der ligger så tæt sammen som Malmø og København gør.

En anden vision er en havnetunnel. Det ville gøre rigtig meget for København.

En tredje vision er en investeringsplan for idrætsfaciliteter. Jeg fremlagde en investeringsplan før sommerferien på 1,9 mia, fordelt over 10-11 år; det er mange penge, men jeg ville ønske, at vi om 10 år kunne være etableret i superligaen hvad angår idrætsanlæg og kulturinstitutioner. Sidst, men ikke mindst, kunne jeg tænke mig, at Rådhuset var mere åbent, så der var en reel gennemsigtighed i forhold til, hvad vi laver herinde, både

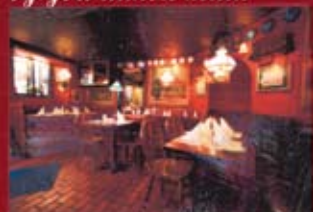
Pia ser frem til et bedre samarbejde på Rådhuset.

forvaltningerne imellem og i forhold til borgerne. Min forvaltning har som den eneste en offentligt tilgængelig postliste, hvor al indgående og udgående post ligger, så man kan gå på

nettet og se, hvad der er kommet til forvaltningen, og hvad der er gået ud herfra. Det, tror jeg, er med til at gøre borgerne mere interesserede i demokratiet.”

Det lille Apotek

Er stedet hvis man ønsker, hygge, nostalgi og god dansk mad.

frukost fra 89-
aften menu fra 98-

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Nyboder Boghandel & Antikvariat
Store Kongensgade 114
1264 København K.
Tlf. 33 32 33 20
nyboder@bogpost.dk

Bøger i tre etager
Førende specialister i
militaria
søfart
biler/busser/tog
fly

Hos Dorte
Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

Historiske vandringer på Christianshavn

Her kommer anden og sidste del af nattevægter og lokalhistoriker Knud Michsens øjebliksbilleder fra Christianshavn:

1682: 19. oktober ved Sct. Annæ Gade: Chr. V's general-bygmester Lambert van Haven (der trods det hollandsk-klingende navn var født i Bergen): "Jeg er Hans Majestæt Kong Chr. V dybt taknemmelig over, at han har betroet mig at tegne den nye kirke, som skal hedde "Vor Frelzers Kirke". Jeg har i Rom ladet mig inspirere af den geniale arkitekt Gian Lorenzo Bernini og håber, jeg har kunnet bringe hans pragtfulde stil videre til Christianshavn. Og med disse ord skal jeg nedlægge grundstenen til kirken."

1690: Chr. V ved den nye, 3 m smalle træbro, "Kallebo-bro", fra Vester Voldgade til Kalvebod Bastion: "Jeg vil nu gå over denne nye bro og derved indvie den." En broarbejder: "Pas på, Deres Majestæt. Det blæser jo i dag, og så er broen farlig." Chr. V: "Nå, mon ikke blæsten vil respektere Danmarks konge."

1696: 19. april i Vor Frelzers Kirke. Hans van Steenwinckel den Yngre: "Som den, der har haft det privilegium at føre tilsynet med opførelsen af Vor Frelzers Kirke skal jeg herved erklære kirken for indviet, således at den første gudstjeneste kan finde sted."

1720: Strandgade 6. Ejeren, Poul Abraham Lehn, til lederen, hans nære ven Peder Wessel, Tordenskjold: "Kære ven. Falskspilleren Stæhl v.

Holstein har franarret mig en masse penge." Tordenskjold: "Det skal han komme til at fortryde. Jeg vil udfordre ham til duel." Duellen finder sted, men koster Tordenskjold livet. Ejendommen kaldes nu "Tordenskjolds Gård" og er en af de flotteste på Christianshavn.

1738: På Asiatisk Plads, ud mod Strandgade, opføres Asiatisk Kompagnis hovedbygning, tegnet i fornem barokstil, formetlig af flamlænderen Felix Dusart.

1738: Chr. VI på Christiansborg. Til stede arkitekt Philip de Lange. Chr. VI: "Hr. arkitekt. Min oldefar, Frederik III, lod på Christianshavns Torv indrette et "Børnehus", der skulle huse forældreløse, fattige og vanartede børn. Jeg har imidlertid erfaret, at huset nu også logerer voldsforbrydere, løsagtige kvinder og andet rak, og at børnene ikke kan skilles effektivt fra disse og undgå den dårlige påvirkning. Jeg vil derfor bede Dem om at udarbejde tegninger til en mere velegnet bygning." Philip de Lange: "Med største glæde, Deres Majestæt."

1741: Det nye børnehus står færdigt. Forholdene er bedre, men udvikler sig hurtigt igen dårligt. I gården bagved indrettes "Rasphuset", hvor fangerne

raspede farvetræ til farverierne. Arbejdet ødelagde deres lunger.

1747: Møde mellem præsens for Asiatisk Kompagni, grev J.S. Schulin, og hofbygmester Nicolai Eigtved. Schulin: "Kære Eigtved, gamle ven. Kunne du ikke tænke dig at lave tegninger til et nyt stort pakhus på kompagniets grund mellem Strandgade og havnen?" Eigtved: "Det ville sandelig være en ønskeopgave." Schulin: "Bare gå i gang. Jeg skal nok få det gennem direktionen."

30. april 1748: Direktionsmøde i Asiatisk Kompagni. Schulin: "Ja, jeg har nu fremlagt hr. Eigtveds tegninger til et nyt pakhus, og jeg håber, jeg kan formå direktionen til at billige, at byggeriet går i gang." Forslaget bliver enstemmigt vedtaget. Eigtveds Pakhus står færdigt i sommeren 1750.

1753: Grev Johan Hartvig Ernst Bernstorff mødes i Overgaden oven Vandet med arkitekt og muremester Johan Christian Conradi, indvandret fra Sachsen-Gotha, tidligere entreprenør på Eigtveds Pakhus. Bernstorff: "Hr. Conradi. Vil De kunne påtage Dem her at opføre et etablissement, hvorved 200 drengebørn kunne opdrages og oplæres til manufaktur og søfart." Conradi påtager sig opgaven og 1755 står huset færdigt, 19 fag stort.

1755: Børnehjemmet flytter ud, og Søværnet overtager bygningen som "Søkvæsthus", dvs. hospital for søetaten. Nu tjener det på andre måder Søværnet.

1781: "Den Rhodeske Gård" ombygges.

1781: Asiatisk Kompagni opfører det ejendommelige "Pendant-hus" ved siden af den gamle administrationsbygning mod Strandgade. Facaderne er praktisk talt ens. Men bag den elegante facade er den nye bygning simpelthen et pakhus, der skal imødekomme kompagniets store behov for øget pakhuskapacitet.

1790: Børnene fjernes endelig fra det gamle "Børnehus" på Christianshavns Torv, som nu hedder "Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset".

1790: Staten køber den gamle Irgens Gård, der indrettes til artillerikaserne.

1817: Fangerne i tugthuset sætter ild på det i håb om at kunne flygte. Frederik VI overværer bekæmpelsen af oprøret og flammerne. Fangerne findes og indsættes på ny. 14 dømmes til døden.

1833: Arbejdet med at opføre Bådsmadsstrædes Kaserne iværksættes. Planerne ændres flere gange.

1838: Urtekræmmer og skibsreder Peter Frederik Suhm Heering overtager ejendommen Overgaden neden Vandet 11. Ved lidkøb på ejendommen skænker Heering et glas "Heerings Cherry-Cordial" (den senere Cherry-Brandy) og foreslår en skål for den urtekræmmer, hvor han stod i lære, og som lærte ham at fremstille denne kirsebærbaserede drik,

der nu sælges i store mængder i hele verden.

1846: Makkerparret Baumgarten og Burmeister etablerer deres første værksteder på den erhvervede grund Overgaden neden Vandet 3.

1854: Baumgarten og Burmeister leverer det første jernskib, hærens

"Troppetransportskib nr. 1".

1861: Det gamle "Børnehus" på Christianshavns Torv genopbygges og indvies som kvindefængsel.

1865: Baumgarten har trukket sig tilbage fra værftet, og Burmeister optager englænderen Wain som kompagnon. Burmeister & Wain er skabt.

1891: "Bombebøssen" får et smukt domicil i den af Thorvald Bindesbøll tegnede ejendom Overgaden oven Vandet 48. Senere suppleret med Dronningensgade 69. "Bombebøssen" blev stiftet, da kommandør P.N. Sølling i 1818 fik tilladelse til, at alle bidrag, der lagdes i en 200-punds bombe i Skippernes Laugshus i København "måtte gå til anskaf-

Brugskunst Smykker Gaveartikler
Kom og kig i butikken!
Badstuestræde 2
www.fairtradebkh.dk

Fairtrade betyder ...

- Fair pris, der sikrer producenterne en bedre betaling, end der normalt opnås
- Faste indkøb og længerevarende samarbejde, der giver økonomisk sikkerhed og udvikling i lokalsamfundet
- Gode arbejdsbetingelser, hvor producenterne har indflydelse på deres arbejde og organisering
- Menneskerettigheder, der bl.a. sikrer, at producenteres børn kommer i skole
- Bæredygtig produktion, der belaster miljøet mindst muligt

fair trade

glas fra Zimbabwe
smykker fra Kazuri
flora keramik fra Ecuador
lækker ekologisk fairtrade chokolade
foto: Jacob Crawford
bolga kurve

Foto: Kirstine Ploug (DJ)
Tekst: Per Stisen

Håndlavede lamper i Fair Trade i Badstuestræde

Før vintermørket sænker sig over København, skulle du lægge din vej forbi Fair Trade butikken i Badstuestræde og se de smukke lamper fra Mozambique og høre historien om, hvordan de blev skabt.

Lamperne bliver produceret i Tofu i det sydlige Mozambique i samarbejde med den afrikanske designer Marcia Horst, som også er chef for firmaet.

Hun arbejder med råmaterialer, som stammer fra rester fra kokospalmer og kokosproduktion – det er både et naturligt og meget billigt materiale, og derfor er det bæredygtigt både økonomisk og økologisk.

Hver lampe er håndlavet i Mozambique og derefter monteret med godkendt el-udstyr i Danmark. De smukke lamper giver et godt lys og udstråler noget rent, enkelt og naturligt, som samtidig har en tydelig autenticitet.

Fair Trade butikken i Badstuestræde er den første butik i Skandinavien, der sælger lamperne.

Christianshavn

Fortsat:

felse af et hus, hvori værdige gamle søfolk, eller de, som omstændighederne standse i farten, kunne få et tilflugtssted, indtil de atter kunne komme til søs eller på anden måde sættes i virksomhed.”

1931: På Christianshavns Torv, som nr. 45 og 47, ibrugtages det af professor Edvard Thomsen tegnede, funktionalistiske beboelseshus, populært kaldet ”Lagkagen”.

1954: Efter flere midlertidige løsninger står den nye Langebro færdig.

1970’erne: Den Rhodeske Gård får sit nuværende udseende som noget af det smukkeste på Christianshavn.

1970: Bådsmadsstrædes Kaserne nedlægges. Der er ingen planer om bygningernes eller anlæggets fremtidige benyttelse.

1971: En gruppe slumstormere er samlede uden for plankeværket omkring den nedlagte kaserne. Slumstormernes anfører: ”Venner, slumstormere. Vi vil ikke finde os i, at disse bygninger står tomme og ubenyttede samtidig med, at der mangler

boliger til de fattige og unge i landet. Lad os nedbryde plankeværket og tage bygningerne i besiddelse. Lad os danne et samfund, der i modsætning til det, landets politikere har skabt, er virkeligt demokratisk. Og vi vil selv styre det uden indblanding fra det etablerede. Kom så!” Plankeværket bliver nedbrudt, og slumstormere myldrer ind på det gamle kaserneareal.

1982: Efter omfattende restaurering ved Erik Møllers tegnestue bliver Eigtveds Pakhus taget i brug som møde-, konference- og repræsentationsbygning for hele centraladministrationen.

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

God madidé

3 forskellige fiskefileter.

Lone Werge ved serveringsskænken med forskellige frokostspecialiteter og her med den mest populære fiskefilet med krabbesalat.

Ved servering anretter vi 3 fileter med hver sin pynt: én med hjemmerørt remoulade, én med dejlig, hjemmelavet krabbesalat, tomatspringer og en frisk asparges, og den tredje med fin mayonnaise og en lille lakseskorsten, dvs. en lakseskive, der er rullet i facon som en skorsten og fyldt med kaviar, derpå håndpillede grønlandske rejer. På alle tre stykker er der frisk dild. Vi bruger ikke salatblade her, fordi vi synes, at vores mad er så smuk, at den klarer sig ganske glimrende uden følgeskab af salatblad.

Fiskefilet m. lakse-skorsten og rejer.

Den lækre fiskefilet med den hjemmerørte krabbesalat, pyntet med dild, asparges og tomat.

Fiskefilet med traditionel pynt: hjemmerørt remoulade, dild og tomat. Der serveres enten øl, eventuelt med snaps, eller hvidvin.

Lone Werge fra Restaurant Sankt Nikolai fortæller om en anden måde at servere den traditionelle varme fiskefilet på:

Det er sådan, at når danskere skal ud på en frokostrestaurant og have et stykke mad, så vil 99% have en varm fiskefilet med remoulade. Hos os bruger vi rigtige rødspættefileter, og vi panerer dem selv. Så bliver de lige dyppet i frituren og bliver helt sprøde.

**SE VINDUERNE
MED DE MANGE TILBUD
ILETA FRIMÆRKEHANDEL**

Fiolstræde 20 - 1171 København K. - Tlf. 33 12 91 23

MANDAG-FREDAG: 11 - 18
LØRDAG: 11 - 16

Der er ikke så mange, der serverer krabbesalat oven på en fiskefilet, men hos os er det det mest solgte stykke mad.

Et godt råd fra Lone Werge: dild skal stå i varmt, og ikke koldt vand. Bliver den alligevel slatten, kommer der frisk varmt vand i glasset, der så sættes i køleskab. Inden længe har dilden rettet sig.

Andelsbolig søges

1-2 værelses lejlighed søges, helst på Amager! Også fremleje - dog minimum for ét år.

Henvendelse til:
Owe Johansson
+46 70 512 50 46
Mail: owe@k29.dk
- eller drop ind i:

K29

Kompagnistræde 29

Danske Special Rejser

- Julerejser og nytårsrejser til Berlin

*Nytårsrejse til Berlin inkl. 3 nætter på hotel, morgenmad og gallamiddag

Nytårsrejse til Berlin fra kr. 2.290,- pr pers

Europas største nytårs fest bliver holdt på Brandenburger Tor. Live bands, DJs og et gigant fyrværkeri giver de omkring 1 million fremmødte ekstra krydderi på årets sidste aften.

*Julerejse til Berlin inkl. 3 nætter på hotel, morgenmad og bykort

Julerejse til Berlin fra kr. 1.164,- pr pers

Berlin gør noget ud af julen. Der er flere spændende julemarkeder fra de folkelige og gemytlige til de mere romantiske og poetiske. Det er en god idé med en smut tur til Berlin i December.

Danske Special Rejser

Løngangstræde 19 · 1468 København K · Tel. + 45 3316 2013
info@dsr-travel.dk · www.dsr-travel.dk